Gözlerini Kapat ve Kendi İçini Dinle

İçe/içine/özüne yolculuk etmek isteyenlere bir katkı olsun diye kendime ve bana kulak verenlere seslenmek istiyorum. Bazı başlıklar vererek konuyu kurcalayacağım.

Bir İşe Başlarken Ne İçin O İşe Başladığının Hesabını Yap

Bir işle para mı kazanacaksın, ona göre hesap yap. Para kazanacağın işe ideoloji katma. Hemen seslerin yükseleceğini kestirebiliyorum: ?*Sen Müslüman değil misin??, ?Para kazanma ile din arasında bir ayırım mı yapıyorsun??, ?Bu anlayış din ile dünyayı bir birinden ayırmıyor mu??, ?Sen değil misin durmadan böylesi ayırımların laisizme kapı araladığını söyleyen??,?Şimdi de bize bunu mu öneriyorsun??.*

Bu konuyu biraz açayım istiyorum. Müslüman?ın yapıp ettiği her iş, oluş, fiil vs. İslâm?a uymak zorundadır; olumsuz şartlar, zaruretler istisna. Müslüman işini düzgün yapacak, işin -İslâm?a ters olmayan- kuralları ne ise ona uyacak. Yapılan her iş verimlilik esasına dayanacak. Verimlilik; piyasa şartlarını ve genel geçer kurallarını iyice bilmeyi ve onlara riayet etmeyi beraberinde getirir.

Bunları yerine getirmeden yola çıkıp ardından başarısızlık ortaya çıkınca hemen savunmaya geçerek ?Mevcut sistemde Müslümanca ticaret yapılamaz.? diye beceriksizliğe kılıf bulmayı çokça yaşadık ve müşahede ettik.

Gene bu meyanda yapmaya kalkıştığımız iş için ne kadar sermaye lazımsa onun da temini gerekir. Yine piyasa şartlarına bakarak yapmak istediğimiz iş için ne kadar peşin para lazım, o iş kolunda kendini döndürebilmek için ne kadar zaman ne kadar katkı gerekir vs? Bunların da hesabının detaylı yapılması lazım. İlave olarak yedekte ek bir bütçe de gerekir. O iş kolunda geri dönüşüm ne kadar zamanda sağlanır? Bir de olmasını arzuladığımız işin maliyet hesaplarını yaparken kırpmamak gerekir, olduğu gibi görme becerisini göstermemiz lazım. Bütün bunlar iyice hesaplanmadan yola çıkarsak yolda da muhtemel bir kazayla karşılaşırsak gene feveran ederek ?Bu sistemde Müslüman iş yapamaz.? der, işin içinden çıkarız.

Yapacağımız işin ehli olmalıyız. Bize anlatılanlarla işe koyulursak bir yerlerde mutlaka tökezleriz. Onun için işe kalkışmadan önce bir iş kolunda ihtisas sahibi olmaya bakmalıyız. ?Modern dünyada eskisi gibi ne iş olsa yaparız.? devri yok artık, o devir kapandı.

Eğer atadan dededen yürümekte olan bir işimizi devam ettiriyorsak orada da kendimizi geliştirmek zorundayız. Eğer orada da işin inceliklerine vakıf değilsek sonunda işlemekte olan mevcut işimizi ya batırır ya da küçültürüz. Sonra da dönüp ?Bu sistemde Müslüman iş yapamaz.? dersek işte bu olmaz. Gördüğüm oldur ki; yukarıda bir kısmına değindiğim sebeplerden ötürü başarısız olan Müslümanların kısm-ı azamisi suçu düzene yükleyerek işin içinden çıkıyor, beceriksizliğini ve tedbirsizliğini ise sisteme yüklüyor.

Kaldı ki iş yapmak için harekete geçen kişi mevcut mer?i sistemin işleyişini de iyi bilmek zorundadır. İki şekilde bilmek zorundadır. Birincisi yürürlükte olan işleyişi iyi bilip ona göre tedbirini almalıdır, ikincisi de İslâm ile çelişen yönlerini de bilmeli ve önüne nasıl bir günah yumağı çıkacağını iyi hesap etmelidir.

Önüne çıkan bu günah yumağından nasıl ve hangi yolla kurtulacağını teferruatlı bir şekilde bilmesi elzemdir.

Bu hususta hem ticaretin, imalatın, hizmet sektörünün vs. detayını bilecek hem de konu ile alâkalı

İslâm hukukunun detaylarını bileceğiz. Gücümüz yetmiyorsa danışacağız. Mer?i sistem kendini bize öğretiyor, muhasebeci tutarak, banka işleyişini öğrenerek sağlayabiliyoruz. Lakin İslâm açısındaki eksikliklerimizi nasıl gidereceğiz bunu da çözmemiz lazım. Okuyarak mı? Sorarak

mı? Mutlaka çare bulmalıyız. Bütün bunlara riayet ettikten sonra da bilmemiz gerekir ki her iş ve ticaret risk taşır, buna da hazır olmalıyız.

Benim ideolojiye sığınma dediğim şey, işte bu tedbirsizlik, yetersizlik ve temkinliliği elden bırakma halidir. Bu eksikliklerimizi gidereceğimize, ideolojik bir söyleme sığınarak kusurlarımızı örtme ameliyesine girişmemiz mazeret bulmaktan öte bir mana ifade etmez.

İbadetlerde de Dikkat Etmemiz Gereken Hususlar Var

Namaz kılışımızda bile çok dikkatli olmalıyız. Neden namazı örnek veriyorum? Namaz, yemek yemek gibi, su içmek gibi mümin için zorunlu bir ibadettir de ondan. Namaz kılmayanların Müslümanlıkları yaralıdır, mecruhtur. Namazın zahirine yani sahih olması için gerekenlere riayet edeceğiz, tadil-i erkâna uyacağız. Namazı sadece Allah rızası için kıldığımızı da asla unutmayacağız. Kıldığımız namazın içine biraz gösteriş, biraz dünyalık, Allah rızasının yanında birilerine azıcık yaranma katarsak o namazın bize faydası olmaz. İşte öyle bir namaz bizi fahşadan ve münkerden alıkoymaz. Bizim kurtuluşumuza vesile olmaz. Allah için yapılan işlerin tümü namaz gibidir, sadece onun rızası güdülerek yapılırsa bir değer ifade eder. Allah kendisine ortak koşulmasına razı olmaz. İbadetlerde de rızası dışında bir iz taşıyan kulluklar ihlası zedeler ve ibadetleri boşa çıkarır. Sadece ve sadece ibadetlerin zahirini yerine getirerek onunla övünme, Allah?ın rahmet, merhamet, umut ve korkusunu yok sayma ibadetlere dünyayı karıştırmak olur. Burada niyet önemlidir ve ne için yola koyulduysak onun kurallarına uyarak hareket etmeliyiz.

Fakir fukaraya yardım etmemizde de benzer durumlar vardır. Diyelim ki Suriye?deki mağdurlara yardım edeceğiz? Yardımı Allah rızası için yapmalıyız. Sonucuna fazla takılmadan yapmalıyız. Eğer bu yardımda nefsimize, derneğimize veya partimize bir katkı olsun diye yapıyorsak o yardımdaki hayır-hasenat gider, geriye sadece partimizin, derneğimizin, nefsimizin reklamı kalır. Hayırlı işimize dünyalık bulaşır ve bereketi kaçar. Şunu da unutmayalım ki sadece Allah rızası için kişi ve kurumlar yardım ederse beraberinde kişi veya kurumun değeri de artar, farkına varmadan önü açılır. Allah?ın bereketlendirdiği kurumlar daha kalıcı ve hayırlı olur.

İslâmî Çalışmalarda Verimlilik ve İstikamet

İslâmî çalışma biçimlerimizi de bu açıdan değerlendirmemiz gerekecektir. Bu konuda da yukarıda sıraladığım hususlara riayet edilmesi kaçınılmazdır.

İslâmî mücadelenin ana unsuru insandır, insan bir yola girdi mi dönüşü çok zordur. İnsanın kendi yolunu çizmesi ana hatlarıyla kendisine/özüne ait ise de çevresi, içinde bulunduğu ortam onu yönlendirir ve kendi seçtiği yola uygun veya yakın bir mecraya sokar. Oluşan bu atmosfer, bu yeni yolculuk; insanın sosyal alanda faaliyetini ya hızlandırır ve verimli kılar ya da hızını keser ve ilerlemesine ket vurur.

Kişi sosyal bir ortamı seçerken ince eleyip sık dokumalıdır. Evvela kendini iyi tahlil etmeli, ?Ben neyim, ne istiyorum ve İslâm?a hangi alanda, hangi yolla ve nasıl hizmet edebilirim?? sorularını sormalı ve bunların cevabını bulmaya çalışmalıdır. Bu sorular, teferruatlı ve kendi vakıasına uygun olmalıdır. Bulduğu cevaplarla dâhil olmaya niyetlendiği sosyal ortam ne denli uyumlu ise verimliliği de o oranda artar. Kendi özünü bilmeye çalışmayan, kendini tanımak için çabalamayan, yeteneğini ve yapabilirliğini hesaba katmayan insan, hangi iş yaparsa yapsın, hangi sosyal alanda ve hangi düşünce ekolu içinde olursa olsun, iş ve eylemlerinde başarı sağlayamaz. Bazen ilk bakışta başarı gösteriyor gibi görünse de zamanla o başarının da hastalıklarla dolu olduğunu müşahede edecektir.

Malzemesi insan olan sosyal hayatta, sosyal benlik ile öz benlik arasında da bir uyum sağlamalıdır. İnsanın yapmaya çalıştığı İslâmî mücadele türü ile öz benlik arasında bir uyum sağlanmalıdır. Yaptığı iş içine sinmeli, yürüttüğü sosyal faaliyet ile özü arasında tam bir örtüşme olmalıdır. Yürüttüğü İslâmî mücadelenin hiçbir merhalesinden asla şüphe etmemelidir. Davanın kendisinden şüpheyi kast etmiyorum, dava için seçtiği yöntemden asla ?acaba? diye bir şey kafasından geçmemelidir. Gittiği yoldan emin olmalıdır.

Emin Olmak Donukluk Değildir

Eminlik ile donukluğu birbirinden ayıran feraset sahibi, bunları anlayabilir. Emin olmaklık donukluğu önler. Bulunduğu ortamı iyi kestirir ve ona göre yeni adımlar atmasını bilir. Tekdüze bir mücadele aslında öteki saydığımız emperyalist Batı, onun işbirlikçileri ve düşman addettiğimiz kişi, kurum ve kuruluşlar için çok avantajlıdır. Bizi keşfeder, yıllardır oryantalizm ile yaptığı çalışmalar neticesinde mutfak zevkimize kadar öğrenir, tüm zaaflarımızı bilir, onları abartır ve tahmin etmediğimiz noktalardan hareketle karşı tedbir alır ve bizi rahatlıkla devre dışı bırakabilir.

Müslüman dava adamı, karşı tedbir olarak dünyada olup bitenleri; tarih penceresinden, peygamber kıssalarından, Kur?ân perspektifinden küfrün tabiatını iyice öğrenir, bunları göz önünde bulundurarak ileride nasıl bir hamle yapar diye bir kanaate sahip olur ve karşı tarafın hamlelerini, dava adanmışlığı sadakatiyle, hamle üstüne hamle yapar ve ?öteki? sayılanların aklına gelmeyecek taktik ve stratejiler, çalışma alanları açar ve yürütür. Bu sayede karşı tarafın bütün planlarını Allah?ın izniyle ve yardımıyla bertaraf edebilir veya vurulmak istenen darbeyi hafif atlatır.

Donuk zihinler, küfrü tarihin derinliğindeki tabiatını bilir ve fakat bugün nasıl hareket edeceğini kestiremez. Çünkü onun zihin dünyası da tarihte kalmıştır, tarihteki hak mücadelesini o günkü kalıplarla görme eğilimindedir, nas ile içtihadı tefrik edemediği için bugünü anlamayı sapma sayar. O tarihi öğrendiği yerde kalmıştır ama öteki saydığı düşmanı bugünü yaşıyor ve bugünün araç gereçlerini kullanıyor. Donuk zihinler bugünün araç gerecini teknik gereçlerden ibaret sanıyorlar. Hâlbuki Batılı emperyalistler ve yerli işbirlikçileri toplum yapılanmasından devlet idaresine, kişisel gelişimden sivil toplum örgütlerine, bilimin elde etme yollarından bilimi kullanma yöntemine, ahlâktan aile biçimine değin bütün alanlarda değişikliğe gitmiştir. Yeni düşman ahmaklık üzere yürümüyor, sadece kaba kuvvetle işi hal etmiyor. Yeni yeni kurumlar, kavram icat etmiş ve onlar üzerinden yürüyor.

Emin olmanın bir veçhesi de bu yeni hileleri; iman, ahlâk ve bilgiyle fark etme mertebesine ulaşmaktır.

İslâmî Mücadele Tarzı

İslâmî mücadele toplumsal bir eylem olduğu için yeni toplumsalı bilme mecburiyeti Müslüman?ın eylemi için gerekli ve zorunludur. Toplumu tanımadan toplumu anlamadan, zaaflarını bilmeden onu düzeltmeye kalkışmak, hayattan kopmayı getirir. İşte o zaman, bu kopukluğu örtmek için bugünü yok sayarak tarihe sığınır ve tarihteki mücadele tarzıyla cehdeder. Ama ötekisi bugünün araç gereçleriyle mücadele ettiği için pratikte daima o öndedir. Çünkü o, pratiği esas alarak, dünü de hesaba katarak hareket etmektedir.

?Tarihle bugünü nasıl birleştirebiliriz veya bu, çok genelleme bir düşünce değil mi?? diye sorulsa. Son Suriye olayları buna örnek verilebilir. Türkiye hükümeti, İran?ı eski İran olarak görmedi, bugünü esas alarak hareket etti ve fazla bel bağladı. Lakin İran tarihin derinliklerinden hareketle ve bugünü de esas alarak siyaset güttü. Türkiye?nin Suriye politikasını bozdu. Türkiye hariciyesi, eğer İran?ın tarihteki tabiatını unutmasaydı veya hesaba katsaydı, bu denli acı son olmayabilirdi. Türkiye, bugünü esas aldı ve tarihten ders çıkarmadı. Dünya siyaseti de İran?ın tarihi refleksini kendine yararlı gördü ve İran?ı destekledi. Ama İran bugün mücadelesini Şii-Sünni üzerinden yürütmüyor, tarihi Şiiliği kabul ediyor, bugünün argümanlarını kullanarak siyaset güdüyor. Türkiye de benzer bir siyaset gütseydi daha iyi olabilirdi.

Demek ki mücadelede sadece siz yoksunuz; açık, gizli, küresel ve yerel ?öteki?ler var. Hatta ötekiler de derece derecedir. Derecelendirmeyi de siyaset gereği yapmak gerekecektir. Birinci ötekiler, ikinci ötekiler, yakın ötekiler, uzak ötekiler, tehlikeleri fazla ötekiler, tehlikeleri daha az ötekiler? Mücadele eden Müslümanlar, merkezde kendileri var, ikinci halkada aileleri, komşuları vs. var, üçüncü halkada toplum var. Bu halkanın işleyişini bilme mecburiyeti var, dördüncü halkada mevcut mer?i hukuk sistemi var. Beşinci halkada Türkiye?nin bağlı bulunduğu uluslararası kurum ve kuruluşlar var. Altıncı halkada dünya sistemi, onun hâkim gücü ve ikinci, üçüncü derecede tali güçleri var. İç içe girmiş bu girift halkalar hem birbirine çok merbut hem de

birbiriyle çatışır hâldedirler.

İşte İslâmî mücadele yürüten Müslüman, iç içe giren bu halkalarda ilk halkadan başlayarak önce bir donanımını hazırlayacak. Kendini donatacak. Savaş teçhizatla olur, teçhizattan yoksun bir ordu ne kadar savaşabiliyorsa o kadar savaşabilir. Sonra bu halkaları birer birer tamamlayarak yoluna devam edecek. Tabii ki teçhizatın bütünü temin edilmeden de yapılacak işler vardır ve onlar da gücü nispetinde yapılacaktır.

Sistemle Neyi Kast Ediyoruz?

Mevcut mer?i sistemde yaşayan ve İslâmî mücadeleyi yürüten Müslümanların ne yapması lazım gelir? Sistem ile neyi kast ediyoruz, sistemi nasıl anlıyoruz, sisteme nasıl davranacağız?

Sistemi sadece T.C. olarak anlamadığımı belirtmek isterim. Sistem yukarıda değindiğim gibi her bir insandan küresel güçlere kadar olan bir bütündür. Sistem, merhale merhaledir ve bu merhaleler geçirgendir. Fert toplumdan, toplum devletten, devlet uluslararasından bağımsız ve kopuk değildir. Yekdiğerini besler, arkalar, dayanışır.

Hiçbir mücadele ve mücahede kişisel veya sadece toplumsal değildir. Kişi ile başlayan faaliyet, topluma, devlete ve uluslararasına değin gider. İşte burada Müslüman olarak dünyada oluşan kampları, bu kamplara bağlı devletleri, bu devletlerin içinde olan yapılanmaları, örgütlenmeleri, o örgütlerin içindeki tek tek her bir ferdi ne kadar inceleyebilirsek o denli sağlam bir tespitte bulunmuş oluruz. Tespitten sonra da yola koyulurken tüm bileşenleri hesaba katarak adım atmalıyız.

İlk kalkış noktamız, ilk dayanağımız, ilk güveneceğimiz yer ise kendimiziz. Özümüzü dışarda

tutarak yola çıkmak, başkasının ağzı ile yolculuk yapmaya benzer. Daima ona bağlı ve ona muhtaçsın, hatta onun gideceği yere gitmek zorundasın. Giderken bile ona ayak uydurmaya mahkûmsun. Yoksa aç ve susuz kalırsın.

Kendini Donat, Azığını Hazırla

Ey Müslüman! İslâm için mücadele ve mücahede yapmak istiyorsan kendini donat, azığını çokça hazırla. Ola ki mümin bir kardeşin yolda azıksız kalır da sen onun imdadına yetişirsin. Azıksız çıkarsan bil ki İslâm davasını güden kafileye yük olursun. Yük olma, başkasının imdadına koş.

Çevreni ve dostlarını iyi seç, zor zamanlarda da geniş zamanlarda da refikliğin devam edebilsin. İnsanların bir kısmı zor zamanların adamıdır, bir kısmı geniş zamanların. Sen ikisini de bünyesinde taşıyanı ara. Sadece zor zamanların adamı olan, sendeki küçük bir hata, küçük bir yanlış, ufak bir tökezleme gördü mü sıkıntı çıkarır. Zor zamanların adamları zordur; idare etmeleri zor, beğenileri zor, tatmin oluşları zor, yemek seçmeleri zor, arkadaş bulmaları zor. Yapıştılar mı köküne kadar yapışırlar, bıraktılar mı kökten bırakırlar. Sevenleri çok, arkadaşları azdır.

Sadece geniş zamanın adamını da seçme, ola ki başına bela gelebilir. O sıkıntı ona da sirayet edebilir, o zaman senden kaçtığını ve kendini çok rahat bir şekilde temize çıkardığını görürsün, sen onunla baş edemezsin. Dostundur seni sever ama bela ve musibet anında seninle aynı karede bulunmak istemez. Uyanıktır, kendini haklı gösterecek bir yol da bulur. Çünkü o, hayat boyunca riske girmemek için tedbir almıştır. Sen sanırsın ki en can dostu sensin, ama öyle değil, birçok can dostu vardır, kendini öyle takdim eder ki sadece dünyada biricik dostu sensin sanırsın, aldanma. En riskli konularda genel çerçeveler çizer, en baba meseleler gündeme getirir, insanları bir yerlere sürükler ama kendi o yerlerde olmaz. Bunu öyle uyanıkça yapar ki kimse fark edemez. Hemen beladan sıyrılır ve bunu da kendi istikrar ve ileri görüşlülüğüne bağlar. Böyleleri iktidarda olan dostlarını daha çok severler. Bu iktidar, medyada görünme de olabilir, bir vakıf-dernek yöneticiliği de olabilir, zenginlik de olabilir, siyasi erk de olabilir. Güç çok

mühimdir onlar için. Ama öyle de bir tavır takınırlar, sanırsın güç onu rahatsız eder.

Tecrübe Dilsiz Hocadır

Ey Müslüman! Bu hususta tecrübeye önem ver, güngörmüşlere itibar et. ?Tecrübe dilsiz hocadır.? derler, buna inan. İnsanoğlu kendini olduğundan farklı gösterme hususunda gayet beceri sahibidir. Söze değil, amele daha fazla değer ver. Bilgiyi herkesten al, lakin dostluğu dost olabilmeyi hak edenle yap. İnsanlara güven fakat en çok kendine güven, ukalalık etme, bildiğin hakikatleri de gizleme. Gün gelir nedamet duyar ?Keşke zamanında şöyle şöyle yapsaydım.? dememek için doğrularından şaşma.

Kendi doğruların olsun, o doğruları seninle paylaşanla yolculuk keyifli olur. Kuru kalabalık içinde olmak güvenli görünse de nereye gideceği ve hangi tempoyla yürüyeceği belli değil. Sürü olmayı kabul etme, gidecek yeri olanla yola koyul. Kendi gayretiyle yol bulmaya çalışanı ciddiye al, yanlışlar yapabilir fakat gün gelir, yanlışının farkına varır ve düzeltir. Ama başkasının çizdiği yola çabucak intisap edenin ne yapacağı, nerede duracağı belli olmaz.

Sen sen ol, sana katkı sağlamayanla çok oturup kalkma. Dinlenecek adamla arkadaşlık eyle. Daima nasihat verecek mevkide kendini görme, arada bir sen de dinleyici ol. Zaman zaman bildiklerini başkalarıyla paylaş, birikimlerini ahirete götürürsen sana orada fayda sağlamaz, onlar burada değerlidir.

15 Eylül 2014 / Timeturk